

HEILSU- OG INNLENDISMÁLARÁÐIÐ

Vegleiðing um kærumøguleikar

hjá sjúklingum og eftirsitandi hjá sjúklingum í íslenska heilsuverkinum

Í hesi vegleiðing verður greitt frá, hvørjar møguleikar tú hevir fyri at kæra um viðgerð, tú hevir fingið í íslenska heilsuverkinum¹.

Í vegleiðingini fært tú at vita, hvat kærast kann um, og hvussu tú ber teg at við at kæra, hvørjar møguleikar tú hevir fyri at lata teg umboða, hvørjar kærufreistir eru galdandi o.s.fr.

Tá tú kærir, tekur ein óheftur myndugleiki støðu til, um grundarlag er fyri at finnst at viðgerðini, sum tú hevir fingið. Metingin verður gjørd við støði í tí, sum verður roknað fyri vanligu viðurkendur fakligur standardur.

Kærumyndugleikar

Kærumyndugleikarnir, sum verða umrøddir í hesum faldara eru:

- **Landslæknin** (óheftur kærustovnur undir íslenska Heilsumálaráðnum)
- **Sjúkrahúsleiðslurnar**

Landslæknin viðger kærur um heilsufakliga virkseimið hjá heilsustarvsfólkum við íslenskari løggilding.

Sjúkrahúsleiðslurnar viðgera kærur um tænaustøðið á viðkomandi sjúkrahúsi ella viðgerðar-/kanningarstovni.

Kærur um heilsufakligt virkseimi

Tú kanst kæra um heilsufakligt virkseimi, um tú heldur, at viðgerðin hevir verið ónøktandi.

Heilsufakligt virkseimi fevnir m.a. um:

- Kanning
- Staðfesting av, hvat tær bagir (sjúkugreining)
- Viðgerð
- Endurvenjing
- Røkt
- Kunning um og samtykki til viðgerð
- Innlit í sjúklingajournalir
- Tagnarskyldu hjá heilsustarvsfólki

Hvør kann kæra?

Tú kanst kæra um viðgerð, sum tú sjálv/sjálvur hevir fingið. Tú kanst eisini við fulltrú lata ein annan persón, t.d. ein avvarðandi, ein advokat ella ein felagsskap kæra tína vegna. Á sama hátt kanst tú kæra vegna eitt annað fólk, um tú fært fulltrú frá viðkomandi.

Tað er ikki neyðugt at leita sær hjálp frá eitt nú advokati, uttan so at tú metir, at tú ikki megnar at handfara málið sjálv/sjálvur.

¹ Aðrar reglur eru galdandi, um tú vilt kæra um viðgerð, tú hevir fingið í føroyska heilsuverkinum. Sí heimasíðuna hjá Heilsu- og innlendismálaráðnum www.himr.fo og vegleiðing um kærumøguleikar hjá sjúklingum og eftirsitandi hjá sjúklingum í føroyska heilsuverkinum.

HEILSU- OG INNLENDISMÁLARÁÐIÐ

Hevur tú foreldramyndugleika, kanst tú kæra um viðgerð, sum barn títt undir 18 ár hevur fingið.

Um tú ert næsti avvarðandi hjá einum sjúklingi, sum er deyður, kanst tú kæra um viðgerð, sum persónurin fekk, áðrenn viðkomandi doyði.

Hvagar skal eg kæra og hvørjar freistir galda?

Kærum um heilsufakligt virksemi skulu sendast til landslæknan í Íslandi, Embættis landlæknis, Barónsstíg 47, 101 Reykjavík, við brævi og ikki við telduposti.

Kæran skal vera skrivlig. Kæran skal ítøkiliga og nágreiniliga lýsa veruligu umstøðurnar, og grundgevingin fyri kæruni skal vera við. Kæran skal undirskrivast av sjúklinginum ella viðkomandi, sum sjúklingurin hevur givið fulltrú at kæra sína vegna. P-tal og bústaður skal somuleiðis upplýsast. Kærast kann á donskum og á enskum.

Kæran skal verða send landslæknanum uttan grundleysan steðg. Kæran skal tó í seinasta lagi verða send áðrenn 10 ár eru liðin, síðani viðgerðin fór fram.

Serligt oyðublað til kærur fæst [her](#). Oyðublað fæst eisini við at venda sær til Heilsu- og innlendismálaráðið umvegis teldupost himr@himr.fo ella á tlf. 304050.

Tað er ókeypis at kæra til Landslæknan.

Fært tú viðhald í kæru um ónøktandi viðgerð, kann hetta hava við sær, at viðgerðar-/kanningarstovnurin ella eitt ella fleiri ávís heilsustarvsfólk fáa átalur fyri ónøktandi heilsufakliga virki sítt.

Kærum um tænaustøði

Tú kanst kæra, um tú heldur, at tænaustøðið í heilsuverkinum er ónøktandi.

Kærum um vanligu tænaustøðið í heilsuverkinum fevna m.a. um:

- Starvsfólkaatburð
- Hølisumstøður
- Mat
- Reingerð

Kærum um tænaustøðið í heilsuverkinum skulu sendast til viðkomandi sjúkrahús ella viðgerðar-/kanningarstovn.

Starvsfólkini hava skyldu til at vegleiða teg og tíni avvarðandi, um tit ynskja at kæra. Harafturat hevur leiðslan á viðkomandi sjúkrahúsi ella viðgerðar-/kanningarstovni skyldu til at kanna umstøðurnar nærri, um tey fáa fráboðanir frá starvsfólkunum um, at tíni rættindi ella rættindini hjá tínum avvarðandi eru sett til viks.

Meiri kunning, ráð og vegleiðing

Tørvar tær meira vegleiðing um tínar kærurøguleikar ella hjálp til at skriva eina kæru, kanst tú venda tær til Heilsu- og innlendismálaráðið umvegis teldupost himr@himr.fo ella á tlf. 304050.

Lóggávan á økinum

Reglurnar um kærurøguleikar í sambandi við viðgerð í íslenska heilsuverkinum eru ásettar í § 28 í lög nr. 74/1997 um rættindi sjúklinga (lóg um sjúklingarættindi) og § 12 í lög nr. 41/2007 um landlækni og lýðheilsu (lóg um landslæknan og fólkheilsu).

Lóg um sjúklingarættindi er at finna [her](#). Ensku útgávuna finnur tú [her](#).

Lóg um landslæknan og fólkaheilsu er at finna [her](#). Ensku útgávuna finnur tú [her](#).

Gev gætur, at nevndu kærummyndugleikar einki hava at gera við endurgjald fyri skaðar elvdir av sjúkuvíðgerð.

*Um tú ert ávíst/ávístur til kanning ella víðgerð í Íslandi av føroyska sjúkrahúsvirkinum, og um tú vilt hava endurgjald fyri ein skaða, tú hevur fingið í sambandi við kanning ella víðgerð í íslenska heilsuverkinum ella, sum tú hevur fingið av læknafyriskrivaðum heilvági, skalt tú fráboða skaðan til **Patienterstatningen**.*

Tú kanst lesa meira um tinar møguleikar fyri at fáa endurgjald á heimasíðuni hjá Heilsu- og innlendismálaráðnum www.himr.fo og á heimasíðuni hjá Patienterstatningen www.patienterstatningen.dk.